

Kortlægning af pædagogisk kompetenceudvikling blandt lærere på eud 2021

INDHOLD

Kortlægning af pædagogisk kompetenceudvikling blandt lærere på eud 2021

1	Resumé	5
----------	---------------	----------

2	Indledning	8
2.1	Baggrund og formål	8
2.2	Formål	9
2.3	Datagrundlag og analyse	10

3	Status på lærernes pædagogiske kompetenceudvikling	11
3.1	Samlet status	11
3.2	Lærere ansat før 2010	14
3.3	Lærere ansat i 2010 eller senere	17

4	Lærernes vurdering af kompetenceudviklingen	24
4.1	Lærernes vurdering af den erhvervspædagogiske kompetenceudvikling	24
4.2	Anden kompetenceudvikling	25
4.3	Lærernes oplevede behov for kompetenceudvikling	26

5	Ledernes beskrivelse og vurdering af skolens kompetenceudviklingsindsats	28
5.1	Kompetenceudviklingsindsatsen på skolerne	28
5.2	Status på skolernes kompetenceudviklingsindsats	30
5.3	Personaleomsætning	32

Appendiks A – Metode	34
Appendiks B – Oversigt	41

1 Resumé

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at gennemføre en undersøgelse af erhvervsskolernes arbejde med at løfte eud-lærernes erhvervspædagogiske kompetencer, som det foreskrives i eud-reformen fra 2015. Denne rapport belyser, hvorvidt erhvervsskolerne er kommet i mål med dette kompetenceløft¹.

Undersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt eud-lærere og ledere på samtlige skoler, der udbyder erhvervsuddannelser i Danmark. Der er modtaget besvarelser fra alt 2.596 eud-lærere og 66 ledere. Der har været en svarprocent på 50 % for lærere² og 74 % for ledere.

Baggrund

Som en del af Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fra 2014, blev det besluttet, at der skulle ske et markant løft af lærernes kompetencer. Målet med det strategiske kompetenceløft er, at alle ansatte lærere på erhvervsuddannelserne skal have de rette kompetencer til at kunne skabe en motiverende undervisning for erhvervsuddannelsernes meget forskelligartede elevgruppe og bidrage til at realisere reformens tiltag om mere og bedre undervisning med henblik på at nå reformens mål.

Af aftaleteksten om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fra 2014 fremgår det, at: *"[...] alle lærere inden 2020 skal have erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ECTS-point"*. Derudover gælder kravet om, at lærere fastansat i 2010 eller senere skal have kompetencer mindst svarende til en pædagogisk diplomuddannelse. I december 2018 blev målet udsendt, så skolerne har til udgangen af 2020.

Kravene i relation til det strategiske kompetenceløft fremgår af bekendtgørelse til erhvervsuddannelser, § 13 jf. BEK nr. 1619 af 27.12.2019.

Som en del af aftalen blev der gennemført en kortlægning af lærernes kompetencer i 2014. Lærernes kompetencer er kortlagt igen i 2017 og 2019 for at følge udviklingen i forhold til intentionen om at nå kompetencemålet i 2020. Denne rapport giver en endelig status på lærernes kompetenceløft.

1 Kravet om erhvervspædagogiske kompetencer svarende til 10 ECTS på diplomniveau omfatter alle lærere, som gennemsnitligt er ansat 10 timer om ugen og derover. Derudover er der krav om, at lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse i form af fx en grundlærerruddannelse, skal have gennemført diplomuddannelsen i erhvervspædagogik senest fire år efter ansættelse (Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser, 2014).

2 Svarprocenten bygger på svar fra 3.013 lærere. Det er dog ikke alle disse lærere, som underviser på eud, og derfor inkluderes der kun 2.596 besvarelser i analyserne.

Resultater

I de følgende afsnit præsenteres de vigtigste resultater fra kortlægningen. For et hurtigt overblik over resultaterne, se appendiks B.

Hovedresultater

Målet om, at alle lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen, og som har været ansat i mindst ét år, skal have erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS, er ikke nået. Ydermere er kravet om, at lærere ansat i 2010 eller senere senest 4 år efter ansættelsen skal have kompetencer mindst svarende til en erhvervspædagogisk læreruddannelse i form af en pædagogisk diplomuddannelse, heller ikke opfyldt for alle lærere.

Lærernes svar i spørgeskemaundersøgelsen viser, at 84 % af de lærere, som er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS³, og som har været ansat i mere end ét år, har gennemført et erhvervspædagogisk kursus eller lignende, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på diplomniveau. 3 % af disse lærere har påbegyndt, mens 13 % svarer at de hverken har påbegyndt eller gennemført denne type kompetenceudvikling.

33 % af lærere, som er omfattet af kravet om en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP)⁴, og som har været ansat i mere end fire år, har gennemført DEP. 47 % af disse lærere har påbegyndt. 20 % af disse lærere angiver, at de hverken har gennemført eller påbegyndt denne kompetenceudvikling.

I alt 55 % af alle lærere, som er omfattet af et krav om kompetenceudvikling (enten 10 ECTS eller DEP), har gennemført den type kompetenceudvikling, som bekendtgørelsen påkræver. 18 % af lærerne har påbegyndt denne kompetenceudvikling, mens 27 % af lærerne hverken har gennemført eller påbegyndt deres respektive kompetenceudvikling.

Lederne peger ligeledes på, at det især er lærere, der har været ansat på skolen i længere tid, som har gennemført eller påbegyndt den påkrævede kompetenceudvikling i form af erhvervspædagogisk kursus eller lign. svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau. I spørgeskemaundersøgelsen angiver kun 16 % af de adspurgte lederne, at de har lærere, som blev ansat før 2010, som hverken har gennemført eller påbegyndt den påkrævede kompetenceudvikling. Til sammenligning svarer 49 % af lederne, at de har lærere, som blev ansat i 2010 eller efter, *med* pædagogisk diplomuddannelse, mangler at påbegynde den påkrævede kompetenceudvikling på 10 ECTS, og 46 % af lederne svarer, at de har lærere som blev ansat i 2010 eller efter, *uden* pædagogisk diplomuddannelse, som mangler at påbegynde DEP.

Kortlægningen peger således på, at skolerne er kommet rigtig langt med kompetenceløftet, og at langt størstedelen af lærerne har opnået de ønskede kompetencer. Der er dog fortsat en gruppe svarende til ca. 20 % af alle lærere, som endnu ikke er kommet i gang med den kompetenceudvikling, som de skulle have for at opfylde kravene til pædagogiske kompetencer. Bemærk, at dette resultat inkluderer lærere ansat i mindre end ét år.

3 Kravet om erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau gælder hhv. lærere ansat før 2010 og lærere ansat i 2010 eller senere med pædagogisk diplomuddannelse.

4 Kravet om diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP) gælder lærere ansat i 2010 eller senere, som ikke har en pædagogisk diplomuddannelse. Kravet gælder kun lærere, der er ansat mindst 19 timer om ugen i en fastansættelse eller tidsbegrænset stilling på mere end et år.

Øvrige resultater

Lærernes vurdering af kompetenceudviklingen

Blandt de lærere, som har gennemført enten DEP eller 10 ECTS på diplomniveau, vurderer størstedelen, at det har bidraget positivt til kvaliteten af deres undervisning.

80 % af de lærere, som har gennemført DEP, vurderer at det i høj grad eller i nogen grad bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning. 71 % af de lærere, som har gennemført kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS, vurderer at det i høj grad eller i nogen grad bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning.

For begge grupper er der dog en væsentlig andel (hhv. 19 % og i alt 30 %) af lærerne, der vurderer, at det i mindre grad eller slet ikke bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning.

Fremadrettede behov for kompetenceudvikling

I spørgeskemaundersøgelsen peger ledere på en række områder, hvor de vurderer, at der er behov for yderligere kompetenceudvikling blandt eud-lærerne på deres uddannelsesinstitution. Lederne peger særligt på et behov for pædagogiske og didaktiske kompetencer i det/de fag, lærerne underviser i (71 %), kompetenceudvikling inden for IT som pædagogisk værktøj (64 %) og faglige kompetencer i det/de fag, lærerne underviser i (48 %). Lærernes svar i spørgeskemaundersøgelsen bekræfter dette.

Blandt lærerne vurderer 60 %, at de i høj grad eller i nogen grad har behov for kompetenceudvikling/efteruddannelse i forhold til faglige kompetencer i det/de fag, de underviser i. 50 % af lærerne svarer, at de i høj grad eller i nogen grad oplever, at de har behov for kompetenceudvikling/efteruddannelse i forhold til pædagogiske og didaktiske kompetencer i det/de fag, de underviser i.

2 Indledning

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at gennemføre en undersøgelse af erhvervsskolernes arbejde med at løfte eud-lærernes pædagogiske kompetencer, som det foreskrives i eud-reformen fra 2015. Denne rapport belyser, hvorvidt erhvervsskolerne er kommet i mål med kompetenceløftet⁵.

2.1 Baggrund og formål

Som en del af aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fra februar 2014 skal der ske et markant løft af lærernes kompetencer – et såkaldt *strategisk kompetenceløft*. Målet med det strategiske kompetenceløft er, at alle ansatte på erhvervsskolerne skal have de rette kompetencer til at kunne skabe en motiverende undervisning for erhvervsuddannelsernes forskelligartede elevgruppe og bidrage til at realisere reformens tiltag vedrørende mere og bedre undervisning med henblik på at nå reformens mål.

Af aftaleteksten om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fra 2014 fremgår det, at:

[...] alle lærere inden 2020 skal have erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ECTS-point, hvilket skal realiseres inden for den afsatte ramme. Niveaumæssigt kan kompetenceløftet fx være et modul fra en pædagogisk diplomuddannelse, fx fra Diplomuddannelsen i erhvervspædagogik.

Målet supplerer kravet om, at lærere fastansat i 2010 eller senere skal have kompetencer mindst svarende til en pædagogisk diplomuddannelse. I december 2018 blev målet udskudt til udgangen af 2020.

⁵ Kravet om erhvervspædagogisk diplomuddannelse svarende til 10 ECTS-point omfatter alle lærere, som gennemsnitligt er ansat 10 timer om ugen og derover (§ 13 i Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser, 2014).

Krav til erhvervsuddannelseslærernes kompetencer

Det følger af reglerne, at der stilles følgende krav til erhvervsuddannelseslærernes kompetencer, afhængig af baggrund og ansættelsestidspunkt:

- **Lærere ansat før 2010, uden pædagogisk diplomuddannelse**

Krav om erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse. Kan fx opnås ved at tage et modul på en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP). Kravet gælder alle lærere, der har været ansat ved skolen som lærere i mindst et år, og som herefter er ansat med gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen.

- **Lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende:**

Krav om erhvervelse af en pædagogisk diplomuddannelse senest 4 år efter ansættelsen. Kravet kan opfyldes ved gennemførelse af DEP. Kravet gælder ikke for lærere ansat i en tidsbegrænset stilling for en periode på maksimalt et år og for timelærere med halv tid og derunder.

- **Lærere ansat i 2010 eller senere, der ansættes med en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende (fx grundskolelæreruddannelsen):**

Krav om erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse. Kan fx opnås ved at tage et modul på DEP. Kravet gælder alle lærere, der har været ansat ved skolen som lærere i mindst et år, og som herefter er ansat med gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen.

2.2 Formål

Formålet med denne rapport er at dokumentere hvor stor en andel af lærerne, der lever op til kompetencekravene, herunder:

1. *Samlet set:* Hvor stor en andel af erhvervsuddannelseslærerne hhv. har eller er i gang med at erhverve erhvervspædagogiske kompetencer mindst svarende til 10 ECTS-point?
2. *Lærere ansat før 2010, uden en pædagogisk diplomuddannelse:* Hvor mange har erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse, hvor mange er i gang med at tage de 10 ECTS, og hvor mange er endnu ikke gået i gang?
3. *Lærere ansat før 2010, med en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende (fx grundskolelærere eller lærere med pædagogikum):* Hvor mange har erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse, hvor mange er i gang med at tage de 10 ECTS, og hvor mange er endnu ikke gået i gang?
4. *Lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse ved ansættelsen:* Hvor mange har gennemført en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (eller en anden pædagogisk diplomuddannelse og 10 ECTS erhvervspædagogiske kompetencer), hvor mange er i gang, og hvor mange er endnu ikke gået i gang?
5. *Lærere i 2010 eller senere, med en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende (fx grundskolelærere eller lærere med pædagogikum):* Hvor mange har erhvervspædagogiske kompetencer

svarende til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse, hvor mange er i gang, og hvor mange er endnu ikke gået i gang?

2.3 Datagrundlag og analyse

Undersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt eud-lærere og ledere på samtlige skoler, der udbyder erhvervsuddannelser. Der er modtaget besvarelser fra i alt 2.596 eud-lærere og 66 ledere. Der har været en svarprocent på 50 % for lærere⁶ og 74 % for ledere.

Rapporten inkluderer kun lærerbesvarelser fra personer, som har angivet, at de underviser på en erhvervsuddannelse, herunder eux⁷. Ansatte, som ikke varetager undervisning på disse uddannelser, har ikke fået mulighed for at besvare spørgeskemaet, da kompetencekravet ikke gælder dem. Dette inkluderer bl.a. uddannelsesledere, vejledere, praktikansvarlige mv. Derudover gælder kravet kun lærere, der er ansat mindst 10 timer om ugen. 2.585 lærere opfylder disse krav og indgår i analyserne i rapporten.

Rapporten formidler de vigtigste resultater fra spørgeskemaundersøgelsen gennem krydstabeller, hvor besvarelserne fra hver enkelt skoletype eller lærergruppe vises. Hvis der er mindre end 3 respondenter i en svarkategori, fremgår denne ikke i tabellen af hensyn til EVA's diskretionsprincip. De viste sammenhænge er signifikante med et signifikansniveau på 5 %, med mindre andet fremgår.

6 Svarprocenten bygger på svar fra 3.013 lærere. Det er dog ikke alle disse lærere, som underviser på eud, og derfor inkluderes der kun 2.596 besvarelser i analyserne.

7 Lærere, som angiver, at de udelukkende underviser i fag med gymnasial læreplan på eux-forløb er ikke en del af målgruppen for kompetenceløftet og indgår derfor ikke i denne undersøgelse.

3 Status på lærernes pædagogiske kompetenceudvikling

Dette kapitel giver en status på kompetenceudviklingsindsatsen blandt lærere på erhvervsskolerne. Resultaterne bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, som er ansat mindst 10 timer om ugen. Kapitlet inkluderer både en samlet status og analyser for de specifikke lærergrupper.

3.1 Samlet status

Dette kapitel belyser den samlede status for de lærere, som er omfattet af et krav om erhvervspædagogisk kompetenceudvikling. For lærere ansat i 2010 eller senere, som ikke har en pædagogisk diplomuddannelse⁸, er der krav om, at de inden for fire år efter ansættelse skal have erhvervet sig en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP). De øvrige lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen, skal have erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på diplomniveau. Dvs. lærere, der er ansat før 2010 og lærere, der ved ansættelsen har en almenpædagogisk læreruddannelse svarende til mindst en pædagogisk diplomuddannelse (fx grundskolelærere eller lærere med gymnasiepædagogikum).

Undersøgelsen viser, at 79 % af alle lærere omfattet af kravet om 10 ECTS har gennemført et erhvervspædagogisk kursus eller lignende, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på diplomniveau. For lærere ansat i mere end ét år gør det sig gældende for 84 %.

Undersøgelsen viser derudover, at i alt har 15 % af alle lærere har gennemført DEP på undersøgelsestidspunktet. Det inkluderer både de lærere, som jf. bekendtgørelsen skal have gennemført på undersøgelsestidspunktet og de lærere, som skal gennemføre DEP på et tidspunkt i fremtiden. Blandt de lærere, der har været ansat på deres skole i mere end fire år, har 33 % gennemført DEP.

3.1.1 Status for lærere omfattet af kompetencekravet

Tabellen herunder viser hvor mange af lærerne i de to grupper, som har hhv. gennemført, påbegyndt eller hverken har gennemført eller påbegyndt den kompetenceudvikling, som er relevant for dem. Tabellen er opdelt i tre grupper: 1) lærere, som er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS på diplomniveau, 2) lærere, der er omfattet af kravet om DEP og 3) alle lærere, som er omfattet af én af ovenstående kompetencekrav.

⁸ Pædagogisk diplomuddannelse kan være grundskolelærereuddannelsen eller lignende.

Bemærk, at resultaterne i tabellen herunder skal ses i lyset af, at de også inkluderer svar fra lærere, som har været ansat på skolen i mindre end ét år.

TABEL 3.1

Lærere omfattet af et krav om kompetenceudvikling: Andel af lærere, der har gennemført eller påbegyndt den kompetenceudvikling, som de er omfattet af – fordelt på skoletype

Skoletype	Gennemført		Påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Lærere omfattet af krav om mindst 10 ECTS på diplomniveau						
AMU-center (n = 50)	37	74 %	-	-	12	24 %
Handelsskole (n = 186)	160	86 %	-	-	24	13 %
Kombinationsskole (n = 109)	89	82 %	5	5 %	15	14 %
Landbrugsskole (n = 60)	45	75 %	4	7 %	11	18 %
SOSU-skole (n = 355)	236	66 %	19	5 %	100	28 %
Teknisk skole (n = 825)	689	84 %	18	2 %	118	14 %
Total (n = 1.585)	1.256	79 %	49	3 %	280	18 %
Lærere omfattet af krav om DEP						
AMU-center (n = 35)	6	17 %	14	40 %	15	43 %
Handelsskole (n = 51)	12	24 %	18	35 %	21	41 %
Kombinationsskole (n = 55)	7	13 %	25	45 %	23	42 %
SOSU-skole (n = 207)	25	12 %	84	41 %	98	47 %
Teknisk skole (n = 567)	95	17 %	247	44 %	225	40 %
Total (n = 960)	147	15 %	413	43 %	400	42 %
Alle lærere omfattet af et kompetencekrav						
Total (n = 2.545)	1.403	55 %	462	18 %	680	27 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Inkluderer alle lærere, uanset ansættelsestidspunkt. Dvs. at tabellen også inkluderer lærere ansat i mindre end ét år. Inkluderer dog kun lærere ansat i gennemsnit minimum 10 timer ugentligt.

Note: Af hensyn til EVA's diskretionsprincip er celler med under 3 respondenter sløret i tabellen.

Note: Tabellen viser afrundede værdier. De enkelte andele summer derfor ikke nødvendigvis til præcis 100 %.

Note: Mindst 10 ECTS inkluderer: erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point, erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse eller DEP.

Note: Bemærk, at landbrugsskoler ikke indgår i tabellen under "lærere omfattet af krav om DEP". Det skyldes for få respondenter i denne gruppe.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020? 1) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP), 2) Erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse.

Tabellen viser, at i alt 82 % af lærere, der er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS, svarer at de enten har gennemført (79 %) eller påbegyndt (3 %) den påkrævede kompetenceudvikling.

Blandt lærere, der er omfattet af kravet om, at de skal gennemføre DEP, svarer i alt 58 %, at de enten har gennemført (15 %) eller påbegyndt (43 %) DEP.

55 % af alle lærere, som er omfattet af et kompetencekrav, har gennemført deres respektive kompetenceudvikling (dvs. mindst 10 ECTS eller DEP). 18 % har påbegyndt, mens 27 % hverken har gennemført eller påbegyndt.

3.1.2 Status fordelt på ansættelsestidspunkt

Undersøgelsen viser, at andelen af lærere, som har påbegyndt eller gennemført de påkrævede kompetenceudviklingsaktiviteter, er størst blandt lærere, som har været på skolen i mere end fire år.

Tablet 3.2 viser andelen af de adspurgte lærere, som har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling med henblik på at opnå erhvervspædagogiske kompetencer, fordelt på lærernes ansættelsestidspunkt. Tabellen er opdelt i tre grupper: 1) lærere, som er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS på diplomniveau, 2) lærere, der er omfattet af kravet om DEP og 3) alle lærere, som er omfattet af én af ovenstående kompetencekrav.

TABEL 3.2

Lærere omfattet af et krav om kompetenceudvikling: Andel af lærere, der har gennemført eller påbegyndt den kompetenceudvikling, som de er omfattet af – fordelt på ansættelsestidspunkt

Ansættelsestidspunkt	Gennemført		Påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Lærere omfattet af krav om mindst 10 ECTS på diplomniveau						
Før 2010 (n = 732)	653	89 %	10	1 %	69	9 %
2010-2017 (n = 505)	431	85 %	14	3 %	60	12 %
2017-2019 (n = 143)	81	57 %	18	13 %	44	31 %
2020 (n = 99)	47	47 %	7	7 %	45	45 %
2021 (n = 106)	44	42 %	0	0 %	62	58 %
Total (1.585)	1.256	79 %	49	3 %	280	18 %
Lærere omfattet af krav om DEP						
2010-2017 (n = 387)	129	33 %	182	47 %	76	20 %
2017-2019 (n = 252)	13	5 %	151	60 %	88	35 %
2020 (n = 159)	4	3 %	56	35 %	99	62 %
2021 (n = 162)	1	1 %	24	15 %	137	85 %
Total (n = 960)	147	15 %	413	43 %	400	42 %

Ansættelsestidspunkt	Gennemført		Påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Alle lærere omfattet af et kompetencekrav						
Total (n = 2.545)	1.403	55 %	462	17 %	680	27 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Af hensyn til EVA's diskretionsprincip er celler med under 3 respondenter sløret i tabellen.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020? 1) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP), 2) Erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse.

Tabellen viser, at i alt 84 % af de lærere, som er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS, og som har været ansat i mere end ét år (dvs. ansat i senest 2019), har gennemført et erhvervspædagogisk kursus eller lignende, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på diplomniveau. 3 % af disse lærere har påbegyndt, mens 13 % svarer at de hverken har påbegyndt eller gennemført denne type kompetenceudvikling. Resultaterne peger således på, at skolerne er kommet langt i forhold til at sikre, at deres lærere har erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS.

Tabellen viser derudover, at 33 % af lærere, som er omfattet af kravet om DEP, og som har været ansat i mere end fire år (dvs. ansat i 2010-2017), har gennemført DEP. 47 % af lærerne har påbegyndt. Det betyder at 20 % af disse lærere ikke har fået den kompetenceudvikling, som det er påkrævet skolerne.

Blandt lærere omfattet af krav om DEP, som var ansat i mellem et og fire år på undersøgelsestidspunktet (dvs. i perioden 2017-2019), har 5 % gennemført DEP, mens 60 % har påbegyndt. Dvs. at 35 % af lærere i denne gruppe hverken har gennemført eller påbegyndt DEP.

Resultaterne viser således, at der fortsat er mange lærere, som har været ansat i mere end fire år, som mangler at gennemføre DEP. Derudover viser resultaterne, at der ligeledes er mange lærere, som mangler at påbegynde DEP, til trods for at de har været ansat på skolen i mere end ét år.

3.2 Lærere ansat før 2010

Dette afsnit belyser kompetenceudviklingen blandt lærere ansat før 2010. For denne gruppe lærere, er der krav om erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse. Kravet gælder alle lærere, der er ansat med gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen.

I nedenstående analyser skelnes der mellem to grupper lærere:

- Lærere ansat før 2010, som ikke har pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende
- Lærere ansat før 2010, som har pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende.

3.2.1 Lærere ansat før 2010, uden en pædagogisk diplomuddannelse

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at i alt 88 % af de adspurgte lærere, der er ansat før 2010, og som ikke har en pædagogisk diplomuddannelse⁹, enten har gennemført (81 %) eller påbegyndt (7 %) et erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau¹⁰.

Tabel 3.3 herunder viser status for denne gruppe lærere. Da der er tale om en lille lærergruppe, har det ikke været muligt at opdele svarene på skoletyper.

TABEL 3.3

Lærere ansat før 2010, uden pædagogisk diplomuddannelse: Andel som har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogisk kompetenceudvikling, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse (n = 100)

	Antal	Procent
Gennemført	81	81 %
Påbegyndt	7	7 %
Hverken påbegyndt eller gennemført	12	12 %
Total	100	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere ansat før 2010, som ikke har gennemført en pædagogisk diplomuddannelse. Dvs. at de ikke har gennemført nogen af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen.

Note: Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse, kan bestå af enten: erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse eller DEP.

Note: Det er ikke muligt at vise resultaterne på skoleniveau pga. for få respondenter i hver gruppe.

Note: Bemærk, at lærere godt både kan have påbegyndt/gennemført 10 ECTS og påbegyndt/gennemført DEP. Individuer kan derfor godt fremkomme i begge kategorier.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020? 1) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP), 2) Erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse.

9 Pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende kan f.eks. være grundskolelæreruddannelsen, pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser eller lignende.

10 Dette kan enten bestå af et erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS på diplomniveau eller DEP.

3.2.2 Lærere ansat før 2010, med en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 91 % af de adspurgte lærere, der har en pædagogisk diplomuddannelse, enten har gennemført erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS på diplomniveau¹¹.

Tabel 3.4 herunder viser status for denne gruppe lærere fordelt på skoletype. Da der kun er tre lærere, som angiver, at de kun har påbegyndt kompetenceudviklingen, opgøres disse ikke i en selvstændig kategori, men er slået sammen med de lærere, som har gennemført.

TABEL 3.4

Lærere ansat før 2010, med pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende: Andel af lærere, som har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogisk kompetenceudvikling, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse – fordelt på skoletype

	Gennemført eller påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent
AMU-center (n = 19)	10	53 %	9	47 %
Handelsskole (n = 85)	77	91 %	8	9 %
Kombinationsskole (n = 52)	47	90 %	5	10 %
Landbrugsskole (n = 23)	21	91 %	2	9 %
SOSU-skole (n = 78)	71	91 %	7	9 %
Teknisk skole (n = 375)	349	93 %	26	7 %
Total (n = 632)	575	91 %	57	9 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere ansat før 2010 og i mindst 10 timer om ugen, som har gennemført anden almen pædagogisk uddannelse. Dvs. at de har gennemført mindst én af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse, kan bestå af enten: erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse eller DEP.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020? 1) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP), 2) Erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse.

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de seks skoletyper (P=0,000).

¹¹ Dette kan enten bestå af et erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS på diplomniveau eller DEP.

Tabellen viser, at der - med undtagelse af AMU-skolerne - er en høj andel af lærere (mindst 90 %), som har påbegyndt eller gennemført den erhvervspædagogiske kompetenceudvikling. For AMU-skoler gælder det kun 53 %. Her skal man dog tage højde for, at der kun er modtaget besvarelser fra 19 lærere fra denne skoletype.

3.3 Lærere ansat i 2010 eller senere

Dette afsnit belyser kompetenceudviklingen blandt lærere ansat i 2010 eller senere.

For lærere ansat i 2010 eller senere gælder forskellige krav, afhængigt af lærernes eksisterende kompetencer ved ansættelse:

- For lærere uden pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende er der krav om, at de skal gennemføre diplomuddannelse i erhvervspædagogik eller tilsvarende senest fire år efter ansættelse.
- For lærere med pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende er der krav om erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse.

Resultaterne for hver af disse lærergrupper præsenteres separat i de følgende afsnit.

3.3.1 Lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at i alt 58 % af alle lærere ansat i 2010 eller senere, som ikke har en pædagogisk diplomuddannelse, enten har gennemført (15 %) eller påbegyndt (43 %) DEP. Det betyder, at 43 % af de adspurgte lærere i denne gruppe hverken har gennemført eller påbegyndt DEP. Bemærk dog, at resultaterne inkluderer alle lærere, herunder dem som har været ansat i mindre end ét år. Resultaterne er bedre for lærere, som har været ansat i længere tid.

Tabel 3.5 herunder viser hvor stor en andel af lærerne, der har hhv. gennemført eller påbegyndt DEP, fordelt på skoletyper. Bemærk, at tabellen også inkluderer lærere, som har været ansat i mindre end ét år.

TABEL 3.5

Lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse: Andel af lærere, der har hhv. gennemført og påbegyndt DEP – fordelt på skoletype

	Gennemført		Påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
AMU-center (n = 35)	6	17 %	14	40 %	15	43 %
Handelsskole (n = 51)	12	24 %	18	35 %	21	41 %
Kombinationsskole (n = 55)	7	13 %	25	45 %	23	42 %
SOSU-skole (n = 207)	25	12 %	84	41 %	98	47 %
Teknisk skole (n = 567)	95	17 %	247	44 %	225	40 %
Total (n = 960)	147	15 %	413	43 %	400	42 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun besvarelser fra lærere ansat i 2010 eller senere, som ikke har gennemført en pædagogisk diplomuddannelse. Dvs. at de ikke har gennemført en eller flere af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, der er ansat i en fastansættelse eller en tidsbegrænset stilling af mere end et års varighed samt er ansat mere end 19 timer.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020?: Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP).

Note: Landbrugsskolen indgår ikke som selvstændig kategori på grund af for få respondenter.

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der ikke er en signifikant forskel på svarene mellem de seks skoletyper (P=0,211).

Blandt de 336 lærere, som angiver, at de hverken har gennemført eller påbegyndt, underviser 67 % i uddannelsesspecifikke fag (fx hygiejne), mens 48 % af lærerne underviser i grundfag, 42 % underviser i valgfag, 35 % underviser i erhvervsfag på GF1 og 13 % underviser i certifikatfag¹².

Der ses ikke nogen statistisk signifikant forskel på lærernes svar på tværs af de seks skoletyper.

Status fordelt på ansættelsestidspunkt

Undersøgelsen viser, at 33 % af lærere, som har været ansat i mere end fire år, har gennemført DEP, mens 47 % af disse lærere har påbegyndt uddannelsen. Det betyder, at 20 % af de lærere, som jf. bekendtgørelsen skal have gennemført DEP, hverken har påbegyndt eller gennemført denne uddannelse. Dette fremgår af tabel 3.6 herunder, som viser lærernes status fordelt på ansættelsestidspunkt.

¹² Lærerne har haft mulighed for at angive flere svar ift. hvilket fag de underviser i. Der kan derfor være eksempler på lærere, som går igen flere steder.

TABEL 3.6

Lærere ansat i 2010 eller senere, uden pædagogisk diplomuddannelse: Andel af lærere, der har hhv. gennemført, påbegyndt eller hverken gennemført/påbegyndt DEP – fordelt på ansættelsestidspunkt

	Gennemført		Påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ansæt i 2010-2017 (n = 387)	129	33 %	182	47 %	76	20 %
Ansæt i 2018-2019 (n = 252)	13	5 %	151	60 %	88	35 %
Ansæt i 2020 (n = 159)	4	3 %	56	35 %	99	62 %
Ansæt i 2021 (n = 162)	-	-	24	15 %	137	85 %
Total (n = 960)	147	15 %	413	43 %	400	42 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, der er ansat i 2010 eller senere, og som er ansat i en fastansættelse eller en tidsbegrænset stilling af mere end et års varighed samt er ansat mere end 19 timer. Figuren inkluderer også lærere, der har været ansat i mindre end ét år.

Note: Tabellen inkluderer kun besvarelser fra lærere, som ikke har gennemført en pædagogisk diplomuddannelse. Dvs. at de ikke har gennemført en eller flere af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: Af hensyn til EVA's diskretionsprincip er antal og procent sløret i kategorien "ansat i 2021" på grund af for få respondenter i hver celle.

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de seks skoletyper (P=0,000).

Tabellen viser derudover, at i alt 65 % af lærere, som har været ansat på deres skole i mellem et og fire år (dvs. i perioden 2018-2019) har gennemført (5 %) eller påbegyndt (60 %) DEP. Lærernes svar peger således på, at der fortsat er en stor gruppe af lærere, som endnu ikke har påbegyndt den påkrævede kompetenceudvikling, til trods for at de har været ansat i mere end et år.

Blandt lærere, som har været ansat i mindre end et år på undersøgelsestidspunktet (dvs. ansat i 2020 eller 2021), svarer i alt 27 %, at de har gennemført (2 %) eller påbegyndt (25 %) DEP. Det skal dog bemærkes, at der ikke er noget krav om, at lærere går i gang med uddannelsen, før efter de har været ansat i mindst et år.

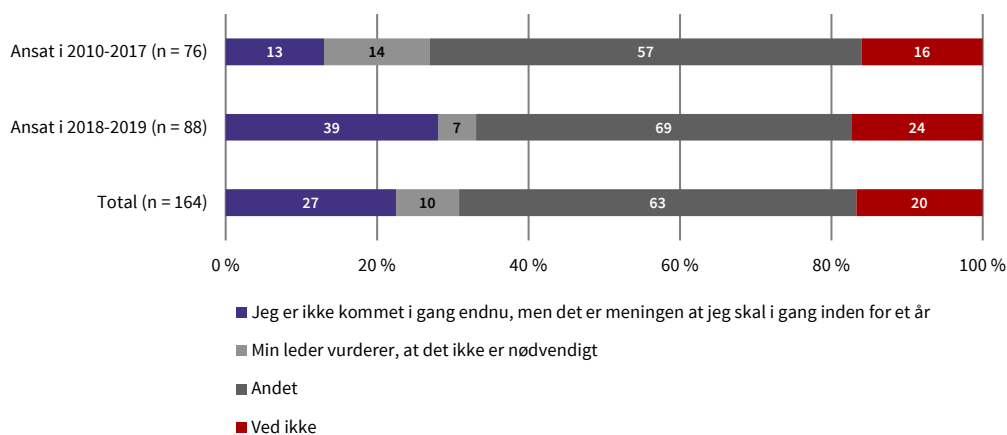
Årsager til manglende kompetenceudvikling

I spørgeskemaundersøgelsen har lærerne haft mulighed for at angive årsagen til, at de endnu ikke er kommet i gang med eller har gennemført DEP. Spørgsmålet er stillet til de lærere, som har været ansat i mindst et år og dermed som minimum bør være i gang med DEP jf. kompetencekravet.

Lærernes svar fremgår af figur 3.1 herunder.

FIGUR 3.1

Lærere ansat i 2010-2019, uden pædagogisk diplomuddannelse: Lærernes begrundelser for, at de ikke har gennemført eller påbegyndt DEP – fordelt på ansættelsestidspunkt (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Spørgsmålet i spørgeskemaet lød: Hvad er den væsentligste årsag til, at du ikke er i gang med eller har gennemført DEP?

Note: Figuren inkluderer kun besvarelser fra lærere ansat i 2010 eller senere, som har været ansat på skolen i mindst et år (dvs. i perioden 2010-2019), og som hverken har påbegyndt eller gennemført DEP. Figuren inkluderer desuden kun lærere, som er ansat i en fastansættelse eller en tidsbegrænset stilling af mere end et års varighed samt er ansat mere end 19 timer.

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de to ansættelsestidspunkter (P = 0,000).

Figuren viser, at lærernes svar varierer efter hvor længe, de har været ansat på skolen. For lærere ansat mindre end fire år, men mere end ét år (dvs. i perioden 2018-2019) svarer 39 %, at de skal i gang inden for et år. Dette gør sig kun gældende for 13 % af lærerne ansat i mere end fire år (dvs. ansat i perioden 2010-2017). 14 % af lærerne i sidstnævnte gruppe svarer, at deres leder ikke vurderer, at det er nødvendigt, mens det gør sig gældende hos 7 % af lærerne ansat mindre end fire år.

Blandt begge grupper er der en stor andel af lærerne (i alt 63 %), som svarer "andet". I den åbne svarkategori angiver de, at den manglende påbegyndelse blandt andet skyldes manglende tid, corona, og at lærerne har andre relevante kompetencer, som kan stå i stedet.

En stor andel af lærerne (i alt 20 %) svarer, at de ikke ved, hvorfor de ikke er kommet i gang med kompetenceudviklingen.

3.3.2 Lærere ansat i 2010 eller senere, med pædagogisk diplomuddannelse

Undersøgelsen viser, at 75 % af alle lærere, som er ansat i 2010 eller senere, og som har en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende i form af fx grundskolelæreruddannelse, har påbegyndt eller gennemført erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau. Blandt lærere ansat i mere end et år gør det sig gældende for 84 %.

Tabel 3.7 herunder viser andelen af lærere, der har påbegyndt eller gennemført erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS, fordelt på skoletype. Dette kan enten være opnået gennem en erhvervspædagogisk kursus eller DEP. Da der kun er 39 lærere, som angiver, at de kun

har påbegyndt kompetenceudviklingen, opgøres disse ikke i en selvstændig kategori, men er slået sammen med de lærere, som har gennemført.

TABEL 3.7

Lærere ansat i 2010 eller senere, med pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende: Andel af lærere, som har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau – fordelt på skoletype

	Gennemført eller påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent
AMU-center (n = 26)	24	92 %	2	8 %
Handelsskole (n = 91)	75	82 %	16	18 %
Kombinationsskole (n = 52)	43	83 %	9	17 %
Landbrugsskole (n = 28)	19	68 %	9	32 %
SOSU-skole (n = 265)	173	65 %	92	35 %
Teknisk skole (n = 391)	308	79 %	83	21 %
Total (n = 853)	642	75 %	211	25 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen.

Note: Tabellen inkluderer kun besvarelser fra lærere ansat i 2010 eller senere, og som har gennemført anden almen pædagogisk uddannelse. Dvs. at de har gennemført mindst én af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: Resultaterne i tabellen bygger på lærernes svar på spørgsmålet: Hvilke af følgende pædagogiske uddannelser har du gennemført eller påbegyndt senest i kalenderåret 2020? 1) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP), 2) Erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer på en diplomuddannelse.

Note: På grund af for få respondenter, der udelukkende har påbegyndt kompetenceudviklingsaktiviteterne (n = 39), fremgår disse ikke i en selvstændig kategori, men er samlet med respondenter, som har gennemført, i kategorien "Gennemført eller påbegyndt".

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de seks skoletyper (P=0,000).

Tabellen her over viser, at der er signifikante forskelle på andelen af lærere, der har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogiske kompetencer, på tværs af de forskellige skoletyper. Den største andel ses på AMU-centrene (92 %), mens den mindste andel ses hos SOSU-skoler (65 %).

Fordelt på ansættelsestidspunktet

Undersøgelsen viser, at andelen af lærere, som har gennemført eller påbegyndt de påkrævede kompetenceudviklingsindsatser, er størst blandt lærere, som har været ansat på skolen i mere end fire år.

Tablet 3.8 viser, at der er en sammenhæng mellem lærernes kompetencestatus, og hvor længe de har været ansat på skolen.

TABEL 3.8

Lærere ansat i 2010 eller senere, med pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende: Andel af lærere, som har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau – fordelt på ansættelsestidspunkt

	Gennemført eller påbegyndt		Hverken gennemført eller påbegyndt	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ansæt i 2010-2017 (n = 505)	445	88 %	60	12 %
Ansæt i 2018-2019 (n = 143)	99	69 %	44	31 %
Ansæt i 2020 (n = 99)	54	55 %	45	45 %
Ansæt i 2021 (n = 106)	44	42 %	62	58 %
Total (n = 853)	642	75 %	211	25 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen.

Note: Tabellen inkluderer kun besvarelser fra lærere ansat i 2010 eller senere, og som har gennemført anden almen pædagogisk uddannelse. Dvs. at de har gennemført mindst én af følgende: pædagogikum for lærere ved erhvervsskoler og AMU-centre (erhvervsuddannelseslæreruddannelsen fra før 2010, PG), pædagogikum ved de gymnasiale uddannelser, grundskolelæreruddannelse, voksenpædagogisk uddannelse, fagdidaktisk suppleringskursus, anden videregående pædagogisk uddannelse (diplom-, master- eller professionsuddannelse), anden pædagogisk uddannelse, ikke videregående.

Note: På grund af for få respondenter, der udelukkende har påbegyndt kompetenceudviklingsaktiviteterne (n = 39), fremgår disse ikke i en selvstændig kategori, men er samlet med respondenter, som har gennemført, i kategorien ”Gennemført eller påbegyndt”.

Note: En chi²-test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de tre ansættelsestidspunkter (P=0,000).

Tabellen viser, at 84 % af de lærere, som har været ansat i mere end ét år (dvs. i perioden 2010-2019), har påbegyndt eller gennemført erhvervspædagogisk kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS. Det betyder, at 16 % af lærerne i denne gruppe hverken har påbegyndt eller gennemført kompetenceudviklingen, til trods for at de har været ansat i mere end et år på skolen.

Blandt de 104 lærere, som har en pædagogisk diplomuddannelse, har været ansat i mere end et år, og som angiver, at de hverken har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling, der svarer til mindst 10 ECTS, underviser 50 % af lærerne i grundfag, mens 35 % underviser i uddannelsesspecifikke fag (fx hygiejne). 28 % underviser i valgfag, 23 % underviser i erhvervsfag på GF1 og 11 % underviser i certifikatfag.¹³

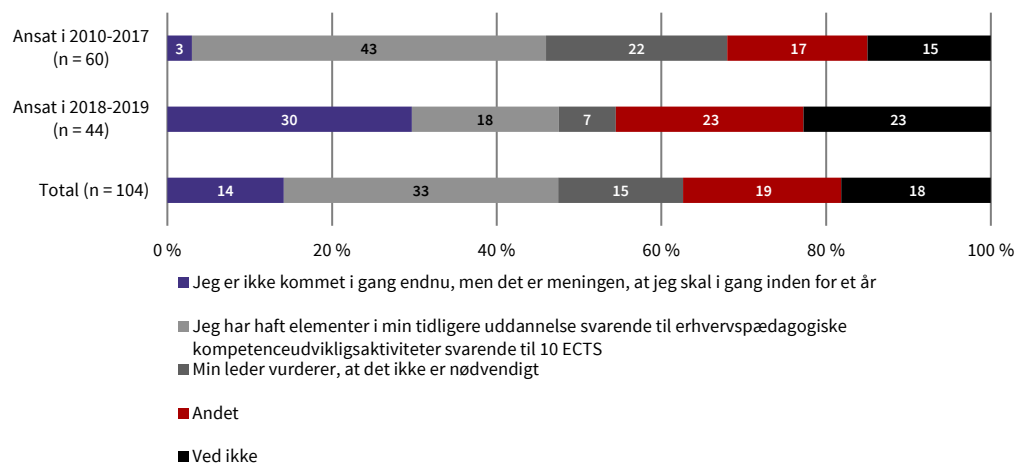
Årsager til manglende kompetenceudvikling

I spørgeskemaundersøgelsen har lærerne haft mulighed for at angive årsagen til, at de endnu ikke er kommet i gang med eller har gennemført de påkrævede kompetenceudviklingsaktiviteter. Lærernes svar fremgår af figur 3.2 herunder.

¹³ Lærerne har haft mulighed for at angive flere svar ift. hvilket fag de underviser i. Der kan derfor være eksempler på lærere, som går igen flere steder.

FIGUR 3.2

Lærere ansat i 2010-2020, med pædagogisk diplomuddannelse: Lærernes begrundelser for at de ikke har gennemført eller påbegyndt erhvervspædagogisk kompetenceudvikling svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Spørgsmålet i spørgeskemaet lød: Hvad er den væsentligste årsag til, at du ikke er i gang med eller har gennemført kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS?

Note: Tabellen inkluderer kun svar fra lærere, der er ansat i perioden 2020-2019, med en pædagogisk diplomuddannelse (fx grundskolelæreruddannelsen), som hverken har påbegyndt eller gennemført 10 ECTS eller DEP. Figuren inkluderer desuden kun lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen, og som har været ansat i mindst et år.

Note: En χ^2 -test med et signifikansniveau på 5 % viser, at der er en signifikant forskel på svarene mellem de to ansættelsestidspunkter ($P = 0,000$).

Figuren viser, at 14 % af alle de adspurgte lærere svarer, at det er meningen, at de skal i gang inden for et år. For lærere ansat i mindre end fire år (dvs. 2018-2019) gør det sig gældende for 30 % af lærerne.

33 % af alle de adspurgte lærere svarer, at de har haft elementer i tidligere uddannelse, der svarer til erhvervspædagogiske kompetenceudviklingsaktiviteter svarende til 10 ECTS. 15 % svarer, at lederen ikke vurderer, at det er nødvendigt. De resterende i alt 37 % svarer, at de enten ikke ved det (18 %) eller angiver en anden årsag end de oplyste (19 %).

De lærere, som har angivet "andet", har haft mulighed for at uddybe deres svar. Her angiver de blandt andet årsager som, at de har anden relevant uddannelse, eller at de har været tilmeldt, men at holdet var fuldt optaget.

4 Lærernes vurdering af kompetenceudviklingen

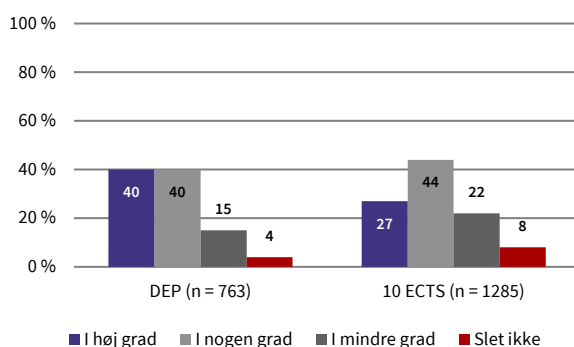
Dette kapitel handler om lærernes vurdering af den kompetenceudvikling, de har deltaget i, samt hvilke andre kompetenceudviklingsindsatser, de har gennemført i skoleåret 2020, og hvilke kompetencer de efterspørger fremadrettet.

4.1 Lærernes vurdering af den erhvervspædagogiske kompetenceudvikling

Figur 4.1 herunder viser, at størstedelen af de lærere, som har gennemført enten kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS eller DEP, oplever at det bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning.

FIGUR 4.1

Har din deltagelse i hhv. erhvervspædagogisk kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point og/eller diplomuddannelse i erhvervspædagogik bidraget positivt til kvaliteten af din undervisning? (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Spørgsmålet er kun stillet til eud-lærere, som har gennemført hhv. erhvervspædagogisk kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS og/eller DEP.

Figuren viser, at i alt 80 % af de lærere, som har gennemført DEP, vurderer at det i høj grad (40 %) eller i nogen grad (40 %) bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning. Derudover viser figuren, at i alt 71 % af de lærere, som har gennemført 10 ECTS, vurderer at det i høj grad (27 %) eller i nogen grad (44 %) bidrager positivt til kvaliteten af deres undervisning.

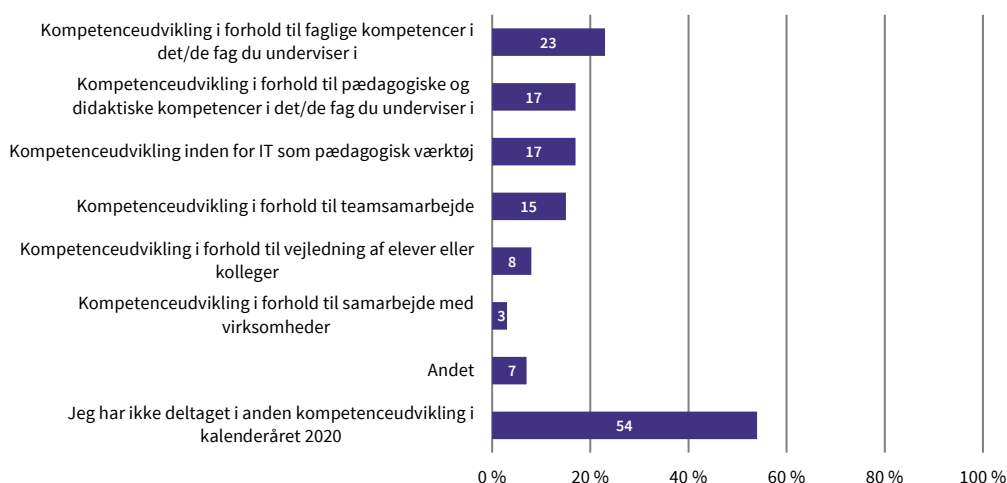
For begge grupper er der dog en væsentlig andel (hhv. i alt 19 % og i alt 30 %) af lærerne, der vurderer, at det i mindre grad eller slet ikke er tilfældet.

4.2 Anden kompetenceudvikling

Figur 4.2 viser hvilken anden kompetenceudvikling, lærerne har deltaget i, i kalenderåret 2020. Svarerne viser, at lærerne især har deltaget i kompetenceudvikling i forhold til faglige kompetencer i det/de fag, de underviser i (23 %). Halvdelen af lærerne svarer, at de ikke har deltaget i anden kompetenceudvikling i kalenderåret 2020.

FIGUR 4.2

Hvilken anden kompetenceudvikling har du deltaget i, i kalenderåret 2020 (angiv gerne flere svar) (procent) (n = 2.596)

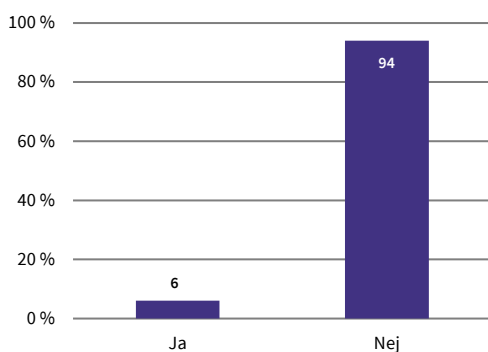

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Figur 4.3 herunder viser, at 6 % af de adspurgte lærere har været i virksomhedspraktik eller virksomhedsforløb i kalenderåret 2020. Dette resultat skal ses i lyset af, at det meste af 2020 var påvirket af covid-19-pandemien, som blandt andet betød, at uddannelsesinstitutioner og mange arbejdspladser måtte lukke ned for fysisk tilstedeværelse.

FIGUR 4.3

Har du i kalenderåret 2020 været i virksomhedspraktik eller virksomhedsforløb inden for det område, du underviser i? (procent) (n = 2.596)

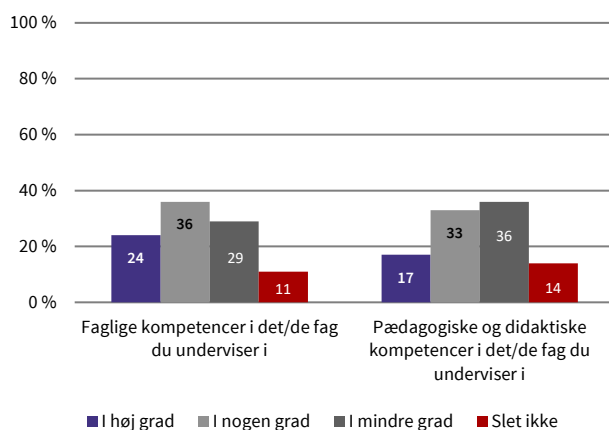
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

4.3 Lærernes oplevede behov for kompetenceudvikling

Figur 4.4 viser lærernes svar på i hvilken grad, de har behov for yderligere kompetenceudvikling/efteruddannelse inden for henholdsvis faglige kompetencer og pædagogiske didaktiske kompetencer.

FIGUR 4.4

I hvilken grad oplever du, at du har behov for kompetenceudvikling/efteruddannelse inden for nogle af følgende områder (ud over den kompetenceudvikling/efteruddannelse, du evt. er i gang med)? (n = 2.596) (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Figuren viser, at i alt 60 % af lærerne svarer, at de i høj grad (24 %) eller i nogen grad (36 %) oplever, at de har behov for kompetenceudvikling/efteruddannelse i forhold til faglige kompetencer i

det/de fag, de underviser i. I alt 40 % vurderer, at de i mindre grad (29 %) og slet ikke (11 %) har dette behov.

I alt 50 % af lærerne svarer, at de i høj grad (17 %) eller i nogen grad (33 %) oplever, at de har behov for kompetenceudvikling/efteruddannelse i forhold til pædagogiske og didaktiske kompetencer i det/de fag, de underviser i. I alt 50 % vurderer, at de i mindre grad (36 %) og slet ikke (14 %) har dette behov.

5 Ledernes beskrivelse og vurdering af skolens kompetenceudviklingsindsats

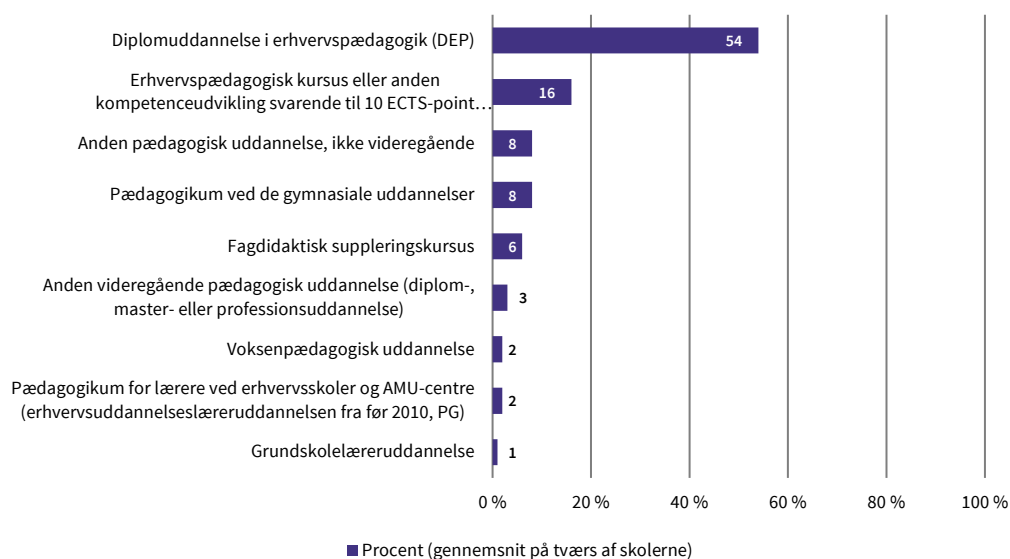
Dette kapitel belyser ledernes beskrivelse og vurdering af skolens kompetenceudviklingsindsats. Kapitlet belyser, hvordan skolens kompetenceudviklingsressourcer er blevet brugt i finansåret 2020 samt ledernes vurdering af, hvor langt skolen er ift. kompetenceudviklingsindsatsen.

5.1 Kompetenceudviklingsindsatsen på skolerne

Figur 5.1 herunder viser ledernes angivelse af, hvordan ressourcerne til eud-lærernes kompetenceudvikling har fordelt sig på forskellige emner i finansåret 2020. Figuren viser gennemsnittet af skolerens ressourcebrug.

FIGUR 5.1

Angiv et skøn for, hvorledes ressourcerne til eud-lærernes kompetenceudvikling har fordelt sig på følgende emner i finansåret 2020? (n = 66) (procent, gennemsnit)

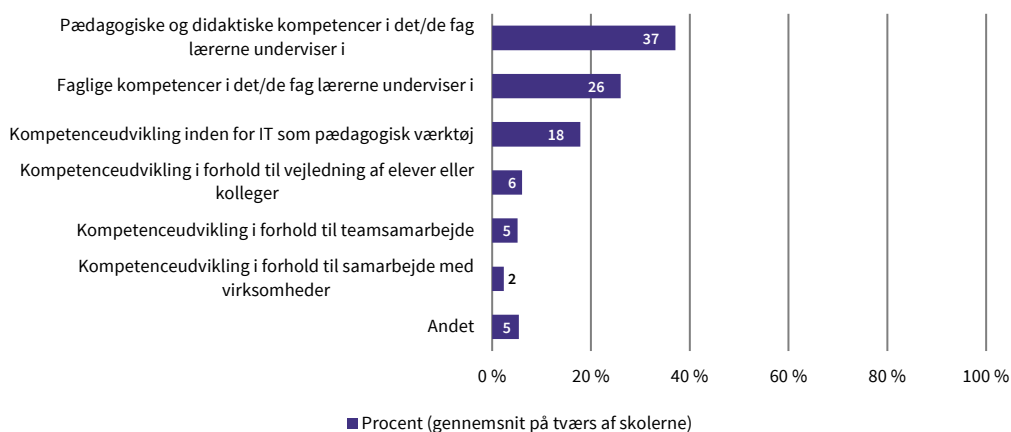
Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Figuren viser, at skolernes ressourcer især er blevet brugt til DEP (54 % af den samlede sum) og erhvervspædagogisk kursus eller anden kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS (16 % af den samlede sum).

Figur 5.2 viser ledernes angivelse af, hvordan ressourcerne til eud-lærernes kompetenceudvikling har fordelt sig på forskellige typer af kompetenceudvikling i finansåret 2020. Figuren viser gennemsnittet af skolernes resourcebrug.

FIGUR 5.2

Angiv et skøn for, hvorledes ressourcerne brugt på eud-lærernes kompetenceudvikling fordelte sig i finansåret 2020 mellem følgende typer af kompetenceudvikling (n = 66) (Procent, gennemsnit)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

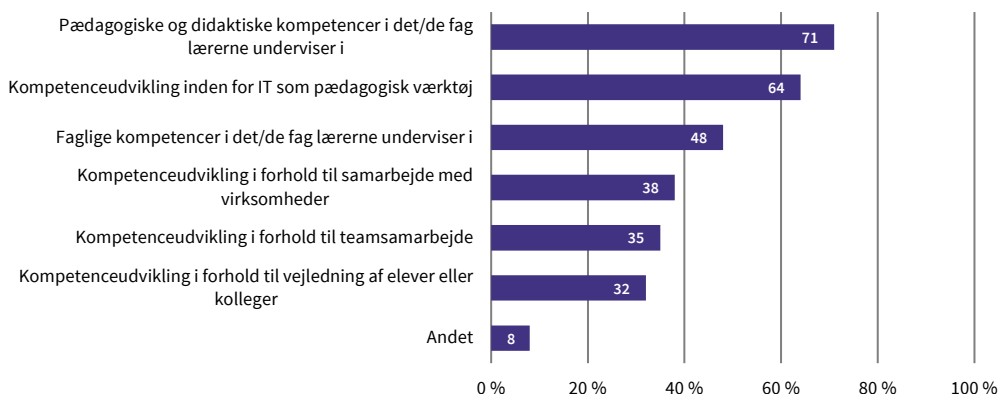
Note: Figuren viser gennemsnittet af ledernes svar i forhold til den procentvise fordeling af resourceforbruget på de enkelte typer kompetenceudvikling.

Figuren viser, at skolernes ressourcer især er blevet brugt til pædagogiske og didaktiske kompetencer i det/de fag, lærerne underviser i (37 %), faglige kompetencer i det/de fag, lærerne underviser i (26 %), og kompetenceudvikling inden for IT som pædagogisk værktøj (18 %). Ledernes vurdering stemmer således overens med lærernes egen vurdering beskrevet i figur 4.2.

Figur 5.3 viser ledernes vurderinger af hvilke områder, de oplever, at der er størst behov for kompetenceudvikling blandt eud-lærerne på deres uddannelsesinstitution.

FIGUR 5.3

Angiv de områder, hvor du oplever, at der er størst behov for kompetenceudvikling blandt eud-lærerne på din uddannelsesinstitution (angiv gerne flere svar) (procent) (n =66)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.
Note: Lederne har kunnet angive flere svar. Figuren summer derfor til mere end 100 %.

71 % af de adspurgte ledere angiver, at der er behov for kompetenceudvikling i forhold til pædagogiske og didaktiske kompetencer i det/de fag lærerne underviser i. Derudover svarer 64 % af lederne, at der er behov for kompetenceudvikling inden for IT som pædagogisk værktøj.

5.2 Status på skolernes kompetenceudviklingsindsats

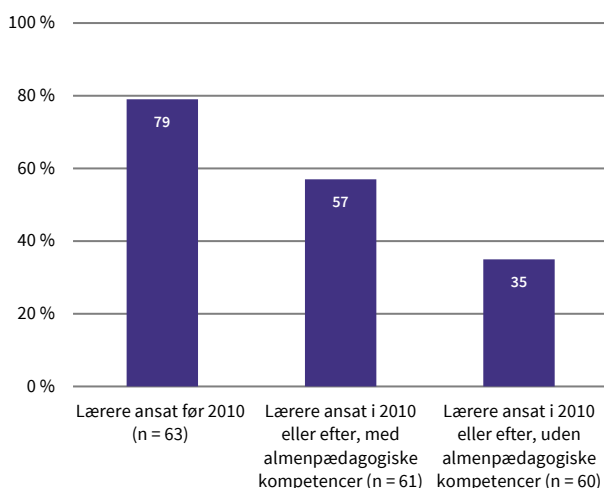
Dette afsnit handler om ledernes vurdering af, hvorvidt skolens lærere har gennemført den påkrævede kompetenceudvikling.

Ledernes vurdering peger på, at skolerne er længst fremme i forhold til at sikre erhvervspædagogiske kompetencer hos de af deres lærere, som er ansat før 2010. Her svarer kun 16 % af lederne, at de har lærere i denne gruppe, som hverken er i gang eller har påbegyndt det påkrævede kompetenceløft. Til sammenligning svarer 49 %, at de har lærere ansat i 2010 eller efter, med pædagogisk diplomuddannelse, som mangler at påbegynde den påkrævede kompetenceløft, og 46 % svarer, at de har lærere ansat i 2010 eller efter, uden pædagogisk diplomuddannelse, som mangler at påbegynde den påkrævede kompetenceudvikling.

Figur 5.4 viser hvor mange af lederne, som vurderer, at de næsten er i mål ift. kompetenceudviklingen af de forskellige lærergrupper.

FIGUR 5.4

Andelen af ledere, som vurderer, at 76-100 % af lærerne i de enkelte lærergrupper på deres skole har gennemført den påkrævede kompetenceudvikling (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Det fulde spørgsmål til lærere ansat før 2010 lyder: De næste spørgsmål handler om den gruppe af eud-lærere, som er ansat på skolen før 2010, som ikke har en læreruddannelse på mindst diplomniveau (herunder lærere med den pædagogiske grunduddannelse, PG), og som er ansat med gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen. Hvor stor en andel af disse lærere har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling mindst svarende til 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse?

Note: Det fulde spørgsmål om lærere ansat i 2010 eller efter med almenpædagogiske kompetencer lyder: De næste spørgsmål handler om den gruppe af eud-lærere, som er ansat på skolen før 2010, som ikke har en læreruddannelse på mindst diplomniveau (herunder lærere med den pædagogiske grunduddannelse, PG), og som er ansat med gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen. Hvor stor en andel af disse lærere har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling mindst svarende til 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse?

Note: Det fulde spørgsmål til lærere ansat i 2010 eller efter, uden almenpædagogiske kompetencer lyder: De næste spørgsmål handler om den gruppe af eud-lærere, som er ansat på skolen i perioden 2010-2020, som på ansættelsestidspunktet hverken havde en erhvervspædagogisk eller en almenpædagogisk læreruddannelse på mindst diplomniveau, og som er fastansat eller ansat for en periode på mere end et år over halv tid (dvs. i mindst 19 timer om ugen). Hvor stor en andel af disse lærere har gennemført eller påbegyndt en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP)?
Note: n varierer for de tre grupper, da der er ledere, der angiver, at de ikke har de konkrete lærergrupper ansat.

Tabellen her over viser, at 79 % af lederne vurderer, at 76-100 % af lærerne ansat før 2010 har gennemført den påkrævede kompetenceudvikling bestående af erhvervspædagogisk kursus eller andet svarende til mindst 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse.

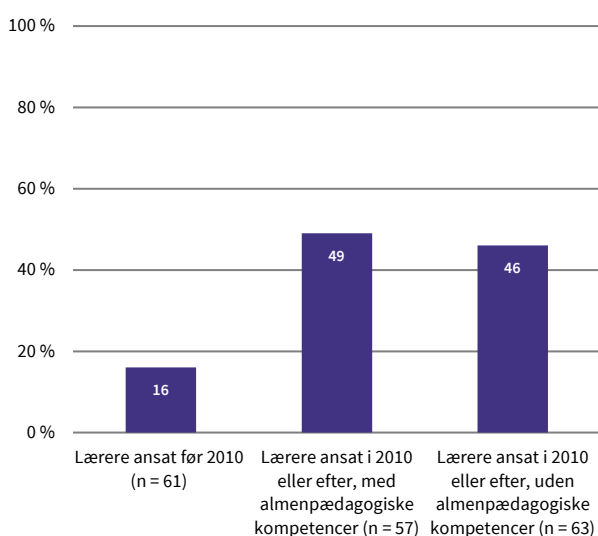
Ledernes vurderinger er derimod lidt mindre positive for de to andre lærergrupper. 57 % af lederne vurderer, at 76-100 % af lærere ansat i 2010 eller efter, med almenpædagogiske kompetencer, har gennemført mindst 10 ECTS, og kun 35 % af lederne vurderer, at 76-100 % af lærere ansat i 2010 eller efter, uden almenpædagogiske kompetencer, har gennemført DEP.

Figur 5.5. herunder viser andelen af ledere, der vurderer, at de har lærere, som hverken har gennemført eller påbegyndt den påkrævede kompetenceudvikling. Ledernes svar viser, at kun 16 % af lederne vurderer, at det er tilfældet for lærere ansat før 2010, men næsten halvdelen af lederne vurderer, at det er tilfældet for lærere ansat i 2010 eller efter, med almenpædagogiske kompetencer (49 %) eller uden almenpædagogiske kompetencer (46 %).

Ledernes vurdering stemmer således fint overens med lærernes svar i spørgeskemaundersøgelsen, som ligeledes viste, at det især er lærere ansat i 2010 og efter, der mangler at opnå de påkrævede kompetencer.

FIGUR 5.5

Andel af ledere, der angiver, at der er lærere på skolen, som hverken har gennemført eller påbegyndt de påkrævede kompetencer for denne lærergruppe

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Det fulde spørgsmål til lærere ansat før 2010 lyder: Er der på skolen lærere i denne gruppe (ansat før 2010, uden pædagogisk diplomuddannelse), som hverken har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse?

Note: Er der lærere på skolen i denne gruppe (ansat i 2010-2020, med almenpædagogisk læreruddannelse), som hverken har gennemført eller påbegyndt kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse?

Note: Det fulde spørgsmål til lærere ansat i 2010 eller efter, uden almenpædagogiske kompetencer, lyder: Er der lærere på skolen i denne gruppe (ansat i 2010-2020, uden en læreruddannelse på mindst diplomniveau), som hverken har gennemført eller påbegyndt en diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP)?

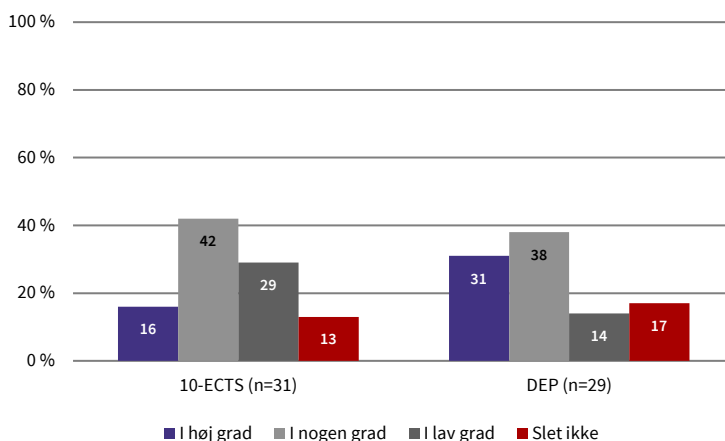
Note: Missing = 6 (lærere ansat i 2010 eller efter med almenpædagogiske kompetencer), Missing = 3 (lærere ansat i 2010 eller efter uden almenpædagogiske kompetencer).

5.3 Personaleomsætning

Figur 5.6 viser ledernes vurdering af, om stor personaleomsætning er skyld i, at de har lærere på skolen, som ikke har påbegyndt eller gennemført den påkrævede kompetenceudvikling. Spørgsmålet er kun stillet til ledere, som har angivet, at de har lærere, som hverken har påbegyndt eller gennemført den påkrævede kompetenceudvikling (jf. figur 5.4).

FIGUR 5.6

Ledernes vurdering af, i hvor høj grad personaleomsætning er årsagen til, at de har lærere, som mangler at gennemføre eller påbegynde kompetenceudviklingen – fordelt på ledere, som vurderer at skolen har lærere, som mangler hhv. 10 ECTS og DEP (procent)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Spørgsmålet lød: Du har svaret ja til, at der er lærere på skolen, som hverken har påbegyndt eller gennemført kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS-point erhvervspædagogiske kompetencer/diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP). I hvilken grad skyldes dette en stor personaleomsætning?

Figuren viser, at i alt 58 % af lederne vurderer, at stor personale omsætning i høj grad (16 %) eller i nogen grad (42 %) er skyld i, at de har lærere på skolen, som ikke har påbegyndt eller gennemført erhvervspædagogisk kompetenceudvikling svarende til 10 ECTS. Derudover svarer 69 % af lederne, at stor personaleomsætning i høj grad (31 %) eller i nogen grad (38 %) er skyld i, at de har lærere på skolen, som ikke har påbegyndt eller gennemført DEP.

Ledernes svar i spørgeskemaet viser dog, at personaleomsætningen blandt lærere, som har gennemført kompetenceudviklingen er begrænset. Størstedelen af de ledere, som svarer at personaleomsætning er skyld i, at de har lærere, som mangler kompetenceudvikling, angiver at under 25 % af lærere, som har fuldført kompetenceudviklingen, ikke længere er på skolen.

Ledernes svar peger således på, at stor personaleomsætning er en betydelig faktor i forhold til, at skolerne ikke har nået målet for kompetenceløftet, men at den ikke er den fulde forklaring.

Appendiks A – Metode

Udarbejdelse af spørgeskemaet

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har gennemført kortlægningen af eud-lærernes pædagogiske kompetenceniveau og kompetenceudvikling i 2019 gennem to spørgeskemaundersøgelser: en totalundersøgelse blandt lederne på eud og en totalundersøgelse blandt eud-lærere.

Totalundersøgelse blandt ledere

Spørgeskemaundersøgelsen blandt lederne er gennemført som en totalundersøgelse. 89 ledere har modtaget invitation til at besvare spørgeskemaet. Spørgeskemaet er sendt til skolens hoved e-mailadresse og er stilet til skolens øverste ledelse, dvs. rektor eller direktør.

Spørgeskemaet indeholder spørgsmål om skolens kompetenceudviklingsindsats i 2020. Indholdet i kompetenceudviklingen belyses i forhold til hvilke typer af kompetenceudvikling, indsatsen omfatter, samt hvor stor en andel af lærerne, der har påbegyndt pædagogiske kompetenceudviklingsaktiviteter efter reformen, og hvor stor en andel af lærerne, der endnu ikke er i gang. For at få indblik i medarbejderomsætningen på skolerne er lederne blevet bedt om at angive, hvor stor en andel af de lærere, som har modtaget kompetenceudvikling, som ikke længere er ansat på skolen.

Lederne er i spørgeskemaet blevet bedt om at svare på baggrund af hele institutionen, inklusiv eventuelle underafdelinger og øvrige matrikler.

Totalundersøgelse blandt lærere

Spørgeskemaundersøgelsen blandt lærerne er gennemført som en totalundersøgelse. I alt 6.016 lærere har modtaget invitation til at besvare spørgeskemaet.

Det er vanskeligt at afdække populationen af eud-lærere præcist, da der ikke kan opstilles en endelig populationsramme på baggrund af tilgængelige registerdata. Lærerne er udvalgt ved, at BUVM har rettet henvendelse til alle erhvervsskoler for at få kontaktoplysninger for alle ansatte lærere. Skolerne har sendt disse til Danmarks Evalueringsinstitut gennem en sikker kanal (Filkassen).

Selvom denne undersøgelse er gennemført som en totalundersøgelse, kan det dog ikke afvises, at der kan være eud-lærere, som ikke fremgår af de lister, som er fremsendt af skolerne. Antallet af lærere, der er indberettet, er dog på niveau med tidligere år. Der er modtaget indberetninger fra alle skoler.

Spørgeskemaet er målrettet lærere, som underviser på eud/eux¹⁴. Personer, som i spørgeskemaet har angivet, at de ikke gør dette, er blevet ekskluderet og indgår således ikke i populationen for undersøgelsen.

EVA er bekendt med et frafald på 394 personer, som i spørgeskemaet eller på mail har angivet, at de ikke underviser på hverken eud eller eux. Vi kender dog ikke størrelsen på denne gruppe i den del af populationen, som ikke besvarede spørgeskemaet. Frafaldet indikerer dog, at kontaktgrundlaget for undersøgelsen har inkluderet kontaktinformationer på mange personer, som ikke falder inden for målgruppen, såsom praktikvejledere, administrative medarbejdere, uddannelsesledere uden undervisningsansvar mv.

Spørgeskemaet indeholder spørgsmål om lærernes nuværende formelle faglige og pædagogiske kompetenceniveau. Der er bl.a. spurgt om:

- Formelle pædagogiske kompetencer, herunder omfang, niveau og type
- Faglige kompetencer, herunder fagligt uddannelsesniveau, erhvervserfaring og almen uddannelse på gymnasialt niveau
- Vurdering af kompetenceudviklingsindsatserne
- Ansættelsesforhold og anciennitet.

Udsendelse af spørgeskemaet

Spørgeskemaerne er udsendt elektronisk til den enkelte lærer. Spørgeskemaet til lederne er sendt elektronisk til skolernes hovedadresse, henvendt til skolens øverste leder, som har indsamlet oplysninger og vurderinger fra skolens forskellige afdelinger. Institutioner med flere afdelinger har kun modtaget ét spørgeskema, som skal dække alle afdelinger.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt lærere blev gennemført fra 20. september - 4. oktober, mens spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere blev gennemført i perioden 20. september – 8. oktober. Der er i denne periode udsendt to påmindelser per e-mail til de ledere og lærere, der ikke havde besvaret spørgeskemaet inden for den angivne tidsfrist.

Rapporten bygger på svar fra i alt 66 ledere og 2.596 lærere, der underviser på eud.

¹⁴ Personer, som udelukkende underviser på eux med udgangspunkt i de gymnasiale bekendtgørelser, er ikke en del af målgruppen for kompetenceløfte, og er derfor ekskluderet fra spørgeskemaundersøgelsen.

Svarprocent for ledere og lærere

Tabel A.1 viser svarprocenten for ledere.

TABEL A.1

Svarprocent for ledere

Svarprocent	Antal
Gyldige invitationer	89
Gyldige besvarelser	66
Svarprocent	74 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Tabel A.2 herunder viser svarprocenten for lærerne.

TABEL A.2

Svarprocent for lærere

Svarprocent	Antal
Gyldige invitationer	6.016
Besvarelser	3.013
Svarprocent	50 %
Valide besvarelser (underviser på eud)	2.596

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Skolerne fremsendte kontaktoplysninger på 6.030 lærere. Heraf var der 14 med fejl i e-mailadressen, eller som var dubletter. Der er således sendt ud til 6.016 unikke lærere.

Tabel A.3 viser svarfordelingen for lærere og ledere på tværs af skoletyper.

TABEL A.3

Besvarelse af ledere/lærere fordelt på skoletype

Skoletype	Ledere		Lærere	
	Antal	Procent	Antal	Procent
AMU-center	3	5 %	85	3 %
Handelsskole	12	18 %	245	9 %
Kombinationsskole	21	32 %	167	6 %
Landbrugsskole	6	9 %	110	4 %
SOSU-skole	12	18 %	578	22 %
Teknisk skole	12	18 %	1.411	54 %

Skoletype	Ledere		Lærere	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Total	66	100 %	2.596	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Tabellen inkluderer alle valide lærerbesvarelser, inklusiv lærere ansat mindre end 10 timer om ugen i gennemsnit. Disse udgør dog under 1 % af respondenterne.

Ledere og lærere har selv angivet hvilken skoletype, de kommer fra. Da der ikke findes en oversigt over den egentlige fordeling i populationen, er det ikke muligt at teste, om der er tale om repræsentativitet blandt de forskellige skoletyper.

Lærernes kendetegn

Dette afsnit har til formål at beskrive kendetegnene hos de lærere, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen.

Det har ikke været muligt at teste for repræsentativitet, da der ikke foreligger viden om den egentlige fordeling i undersøgelsens populationen i forhold til ansættelsesforhold og anciennitet.

Ansættelsesforhold

Tabel A.4 viser, at langt størstedelen (96 %) af de lærere, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, er fastansat. Kun i alt 3 % af lærerne angiver, at de er ansat på en tidsbegrænset kontrakt.

TABEL A.4

Er du fastansat eller ansat på en tidsbegrænset kontrakt?

	Antal	Procent
Jeg er ansat på en tidsbegrænset kontrakt af kortere varighed end 1 år	64	2 %
Jeg er ansat på en tidsbegrænset kontrakt af længere varighed end 1 år	29	1 %
Jeg er fastansat	2.501	96 %
Total	2.594	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Missing=2.

Tabel A.5 viser, at størstedelen af lærerne i spørgeskemaundersøgelsen (88 %) er fuldtidsansat. Det vil sige, at de er ansat 37 timer eller mere om ugen. Kun 11 respondenter (svarende til under 1 %) angiver, at de er ansat i mindre end 10 timer, og er derfor ikke omfattet af kompetencekravet om kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på en erhvervspædagogisk diplomuddannelse.

TABEL A.5

Hvor mange timer om ugen er du jf. din kontrakt ansat til at arbejde

	Antal	Procent
Mindre end 10 timer	11	< 1 %
10-18 timer	48	2 %
19-29 timer	69	3 %
30-36 timer	186	7 %
37 timer eller mere	2.280	88 %
Total	2.594	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.
Note: missing=2.

Tabel A.6 viser hvilke fag, lærerne i spørgeskemaundersøgelsen underviser i, fordelt på skoletype.

TABEL A.6

Hvilke fag underviser du i på eud/eux (angiv gerne flere svar) (procent)

	Grundfag	Erhvervsfag på GF1	USF	Valgfag	Certifikatfag
AMU-center (n = 89)	42 %	15 %	53 %	31 %	51 %
Handelsskole (n = 247)	85 %	45 %	60 %	34 %	1 %
Kombinationsskole (n = 171)	56 %	26 %	74 %	48 %	22 %
Landbrugsskole (n = 220)	33 %	24 %	38 %	31 %	10 %
SOSU-skole (n = 584)	53 %	18 %	78 %	58 %	9 %
Teknisk skole (n = 1.418)	40 %	29 %	71 %	41 %	21 %
Total (n = 2.619)	49 %	28 %	71 %	45 %	17 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.
Note: Lærerne har haft mulighed for at angive flere svar. Tabellen summer derfor til mere end 100 %.
Note: USF=uddannelsesspecifikke fag

Tabel A.7 viser hvor på uddannelsen, lærerne i spørgeskemaundersøgelsen underviser, fordelt på skoletype.

TABEL A.7

På hvilken del af eud/eux-forløbet underviser du? (angiv gerne flere svar) (procent)

	GF1/GF+	GF2	Det studiekompetencegivende forløb på merkantil eud	Hovedforløb	Ingen af ovenstående kategorier er relevante for mig
AMU-center (n = 89)	10 %	45 %	0 %	66 %	15 %
Handelsskole (n = 247)	56 %	69 %	30 %	37 %	2 %
Kombinationsskole (n = 171)	27 %	66 %	3 %	68 %	2 %
Landbrugsskole (n = 220)	31 %	39 %	2 %	45 %	1 %
SOSU-skole (n = 584)	23 %	55 %	1 %	67 %	4 %
Teknisk skole (n = 1.418)	29 %	63 %	0 %	70 %	2 %
Total (n = 2.619)	31 %	62 %	4 %	67 %	3 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Lærerne har haft mulighed for at angive flere svar. Tabellen summer derfor til mere end 100 %. Lærere, som har angivet "Ingen af ovenstående kategorier er relevante for mig", har ikke haft mulighed for at angive andre svar.

Anciennitet

Tabel A.8 viser, at 28 % af lærerne i spørgeskemaundersøgelsen er ansat før 2010, 35 % er ansat i perioden 2010-2017, og 36 % er ansat i perioden 2018-2020. Derudover er 12 % ansat i 2021.

TABEL A.8

Ansættelsestidspunkt (n = 2596)

	Ansæt	Procent
Før 2010	737	28 %
Ansæt i perioden 2010-2017	898	35 %
Ansæt i perioden 2018-2020	662	36 %
Ansæt i 2021	299	12 %
Total	2.596	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Uddannelsesniveau

Tabel A.9 viser, at 54 % af lærerne har en erhvervsuddannelse, 32 % har en gymnasial uddannelse og 76 % har en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse. 8 lærere angiver, at de har ingen af disse, svarende til under 1 %.

TABEL A.9

Hvilke(n) af følgende uddannelse(r) har du gennemført? (angiv gerne flere svar)

	Antal	Procent
En erhvervsuddannelse	1.411	54 %
En gymnasial uddannelse	822	32 %
En videregående uddannelse (Kort, mellemlang, lang)	1.972	76 %
Ingen af disse	8	<1 %
Total	2.596	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt eud-lærere, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Appendiks B – Oversigt

Tabellen herunder giver et hurtigt overblik over rapportens vigtigste resultater. Den viser status for den samlede lærergruppe, som på undersøgelsestidspunktet skal have gennemført enten 10 ECTS eller DEP samt en status for hver enkelt lærergruppe (jf. § 13 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser¹⁵).

TABEL B.1

Status på erhvervspædagogiske kompetencer blandt lærere

	Krav om erhvervspædagogiske kompetencer	Status pr. 4. oktober 2021
Samlet status		
Alle lærere, som er omfattet af et kompetencekrav (n = 2.545). Inkluderer følgende to grupper: 1) Lærere ansat før 2010 og lærere ansat i 2010 eller senere, med pædagogisk diplomuddannelse. Gælder lærere, som er ansat i mindst 10 timer om ugen (n = 1.585) 2) Lærere ansat i 2010 eller efter, uden en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende, som er ansat mindst 19 timer om ugen i en fastansættelse eller tidsbegrænset stilling på mere end 1 år. (n = 960)	For de to grupper gælder følgende krav om kompetenceudvikling: 1) Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse. 2) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP). Skal gennemføres senest 4 år efter ansættelse.	<ul style="list-style-type: none">• 55 % af alle lærere (uanset ansættelsestidspunkt) har gennemført den kompetenceudvikling, som der er krav om ifølge bekendtgørelsen.• 8 % af alle lærere har påbegyndt den relevante kompetenceudvikling.• 84 % af lærere, som er omfattet af kravet om mindst 10 ECTS, og som har været ansat i mindst ét år, har gennemført mindst 10 ECTS på diplomniveau.• 33 % af lærere, som er omfattet af krav om DEP, og som har været ansat i mindst 4 år har gennemført DEP.

¹⁵ Ifølge bekendtgørelsen gælder følgende krav om kompetenceudvikling: Alle lærere skal have erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ECTS-point. Lærere fastansat i 2010 eller senere skal erhverve sig kompetencer mindst svarende til en gennemført pædagogisk diplomuddannelse inden for fire år efter ansættelsestidspunktet (Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, BEK nr. 1619 af 27/12/2019)

	Krav om erhvervspædagogiske kompetencer	Status pr. 4. oktober 2021
Status for de enkelte lærergrupper		
Lærere ansat før 2010, uden en pædagogisk diplomuddannelse, der er ansat mere end 10 timer om ugen. (n = 100)	Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse.	<ul style="list-style-type: none">• 81 % af lærerne har gennemført mindst 10 ECTS på diplomniveau• 7 % af lærerne har kun påbegyndt mindst 10 ECTS på diplomniveau
Lærere ansat før 2010, med en pædagogisk diplomuddannelse, der er ansat mere end 10 timer om ugen. (n = 632)	Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse.	<ul style="list-style-type: none">• 91 % af lærerne har gennemført eller påbegyndt mindst 10 ECTS på diplomniveau**
Lærere ansat i 2010 eller senere, uden en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende, som er ansat mindst 19 timer om ugen i en fastansættelse eller tidsbegrænset stilling på mere end 1 år. (n = 960)	Diplomuddannelse i erhvervspædagogik (DEP). Skal gennemføres senest 4 år efter ansættelse.	<ul style="list-style-type: none">• 33 % af lærerne, som har været ansat på skolen i mindst 4 år, har gennemført DEP.• 47 % af lærerne, som har været ansat på skolen i mindst 4 år, har påbegyndt DEP.
Lærere ansat i 2010 eller efter, med en pædagogisk diplomuddannelse eller tilsvarende, der er ansat mere end 10 timer om ugen. (n = 853)	Erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til mindst 10 ECTS på en diplomuddannelse.	<ul style="list-style-type: none">• 84 % af lærere ansat mere end ét år har gennemført eller påbegyndt mindst 10 ECTS på diplomniveau***

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere og lærere på erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut 2021.

Note: Resultaterne bygger på svar fra lærere, der opfylder kravene for den enkelte lærergruppe, som det er beskrevet i første kolonne.

Note: Kravet om erhvervspædagogiske kompetencer svarende til mindst 10 ECTS på diplomniveau kan enten opfyldes ved at læreren gennemfører et erhvervspædagogisk kursus eller lignende, der af omfang svarer til 10 ECTS, eller ved at gennemføre DEP.

Note:** Kun 3 ud af 88 lærere har udelukkende påbegyndt kompetenceudviklingen.

Note:*** 34 ud af 544 lærere har udelukkende påbegyndt kompetenceudviklingen.

Kortlægning af pædagogisk kompetenceudvikling blandt lærere på eud 2021

© 2021 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-586-2

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T
E eva@eva.dk
H www.eva.dk